

gospodarske, obrtniške in narodne.

Ishajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 31. decembra 1873.

Obseg: Razglas. — Razglas. — Državni proračun o kmetijskih potrebščinah za 1874. leto. — Gospodarske skušnje. — Slovenci. (Konec) — Narodno blago. — Mnogovrstne novice. — Deželni zbori. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Razglas.

Ker se je kuga med govejo živino v obsegi Likansko-Otočanskega, Ogulinsko-Sluinskega, Banalskega in Gradiškanskega okoliša čedalje hujše razširjati začela v veliko škodo narodnemu gospodarstvu, zato je general-komanda v Zagrebu kot krajinska upravna oblastnija primorana, vnovič razglasiti že v postavi zaradi živinske kuge začrtano prepoved, da se ne smejo živinski sejmi imeti v okuženih okrajih, vštévši k tem spadajoče mejne okraje, ter zaukazati, da se zlasti v celem Zavalskem in Otočanskem okraji Likansko-Otočanskega krajinskega okolišča, potem v celem Munjavsko-Ogulinskem-Plaskanskem in Rakovičanskem, potem z ozirom na mejne okužene okraje tudi v celem Bariloviškem, Sluinskem in Vojniškem upravnem okraji Ogulinsko-Sluinskega okolišča, dalje v mestu Petrinji, potem v celem Petrinjsko-Vergimoškem, Dupličanskem in Glinjskem okraji Banalskega okolišča, poslednjič v celem Novskem in Novogradiškanskem okraji Gradiškanskega okolišča, potem v celem Garčinskem okraji Brodskega krajinskega okolišča, vštévši mesto Brod, ne smejo nikakor imeti živinski sejmi z govejo živino in drobnico, dokler traja kuga. Prestopki te prepovedi se pokorijo s kaznijo, ki je postavljena na take prestopke v postavi zaradi živinske kuge in v drugih predpisih.

To se razglašá po zaprosbi c. kr. general-komande v Zagrebu od 10. decembra 1873, št. 10900.

V Ljubljani 22. decembra 1873.

C. k. deželni predsednik:
Auersperg l. r.

Razglas.

Uradno je dokazano, da se je v Novomeškem okraji začela živinska kuga. Nemudoma so se vpeljale najostrejše živino-zdravniške policijske naprave in poklicala vojaška pomoč, ako bi treba bilo, da se odvrne razširjenje te kuge.

To se očitno razglašá s tem opominom, da se od občin in od vsacega posamnega občinskega prebivalca pričakuje, da bodo pri izvrševanju zaukazov, predpisanih po postavi od 29. junija 1868. leta, kar je moči, pripomagovali c. k. okrajnim glavarstvom, da se pogubivna kuga ne zatepe dalje v deželo. Ne samo postava tirja to, ampak lastna korist vsacega, ki ima živino, zahteva

to, da se v tem času vsaka bolezen goveje živine, ovác in kóz brž naznani dotičnemu okrajnemu glavarstvu.

V Ljubljani 12. decembra 1873.

C. kr. deželni predsednik:
Auersperg l. r.

Državni proračun o kmetijskih potrebščinah za 1874. leto.

V državnem proračunu za prihodnje leto, katerega je predložilo ministerstvo državnemu zboru v razpravo, zahteva ministerstvo kmetijstva blizo 800.000 gold. več kakor je imelo letošnje leto, s tem, da glavna pomoč za pospeševanje poljedelstva je kmetijski poduk in da vzlasti o tem je treba pripomoči kmetovalcem.

Ker se mi popolnoma skladamo s tem, kar gospod prof. Povšè piše v „Gosp. Listu“, zato naj navedemo tudi njegove besede, s katerimi dobri namen kmetijskega ministerstva pozdravlja tako-le:

„Tako je prav! kajti ravno kmetovalci so najzvestejši steber države, najgotovejši plačevalci davkov, ki so vedno veči. Zemlje ne dobiva kmetovalec več, ampak od iste zemlje mora dobivati vse, česar potrebuje za svojo družinico, za cesarske, deželne in občinske davke.

Le z umnim obdelovanjem, le s tem, da se podučí v kmetijstvu, more shajati. Upajmo, da bodo državni zborniki pritrdili predlogu ministerstva za kmetijstvo in s tem pokazali, da umejo ceniti kmetijstvo, stalni steber države. Če peša kmetijstvo, peša tudi obrtnija in kupčija, da! peša tudi napredek in omika naroda. Reven narod ne more plačati večih davkov, ki pa so neobhodno potrebni, če hočemo omiko. Učitelji morajo biti dostojno plačani, brez ljudske dobre šole pa ne bo napredka.“

Gospodarske skušnje.

* Rogovje izvršten gnoj. Iz rogovja napravljajo obrtniki glavniške in druge reči, pri tem se nabere dokaj odpadkov; ravno tako se dobiva mnogo te tvarine v kovačijah, kjer se podkujejo konji. Ti odpadki rogovja morajo biti prav drobno razrezani, da se lahkeje razkrojé. To posebno pospešuje, če jih razsekamo, pokrijemo z zemljo in polijemo z gnojnico. Posebno tekne ta gnojilna tvarina zelji, vohrotu (verzotam) in špargeljem. Najlepši špargelj dobiva se, če se mu gnoji